

Avatud Eesti Fond 2011
Ellu viidud ja toetatud algatused

Tallinn 2012

Vanamoodi pole enam võimalik

Mall Hellam

Avatud Eesti Fondi juhataja

2011. aasta tõi kogu maailmas rahva tänavatele. Rahulolematust jätkus ka senini rahumeelsesesse Eestisse, kus toimusid kahe viimase aastakümne suurimad väljaastumised. Kui kõikuv maailma- ja ühiskonnakord kohtub interneti ja teadlike kodanikega, siis mis saab edasi ?

Kindlasti on selge see, et tänapäeval peab valitsemine muutuma avatumaks, läbipaistvamaks ning kodanike arvamusega ka arvestavamaks. Esindusdemokraatia on oma aja ära elanud ning mida kiiremini jõutakse tegelikkuses osalusdemokraatia põhimõtete rakendamiseni, inimestega konsulteerimise ning (e)-kaasamiseni, seda edukamalt on võimalik vähendada võimu ja inimeste omavahelist võõrandumist. „We cannot win the future with a government of the past,“ on öelnud USA president Barack Obama.

Eesti kõige esimesel euro-aastal viis läbi erinevaid algatusi ja toetas projekte ligi 1,4 miljoni euro eest. Aastale ning avalikkusele andis avapaugu üheskoos ERRi ja e-Riigi Akadeemiaga sündinud Valijakompass. Enam kui sada tuhat kasutajat tõestas, et sellisest rakendusest on valijatel oma eelistuste hindamisel senini vajaka jäänud. Valimiste tuules toetasime ka noorte varivalimisi. Et aga valitsejate tegemised oleksid kodanike luubi all ka muul ajal kui vaid korra kahe või nelja aasta jooksul, puhusime aasta lõpus üheskoos ERRi ja Poliitikauuringute Keskusega Praxis elu sisse Valitsemise Valvuritele. Sellel, kui hästi valitsus täidab endale koalitsioonileppega antud lubadusi, hoiavad silma peal erinevate kodanikuühenduste esindajad. Kõige selle juures oleme tahtnud anda signaali vabakonnast kui võrdsest partnerist. Siit jõuame eestkoste või huvikaitseni, mis jääb majakana näitama teed ka Fondi tulevikutegemiste suunas.

Veel 2012. aasta alguses jagasime oma viimased toetused Kriisiprogrammile, mis turgutas majanduskriisi tagajärgedest toibuvaid kodanikuühendusi veidi enam kui poole miljoni euroga. 2012. aastast peavad need ühendused muid võimalusi kasutades hakkama saama. Loodan siiralt, et Euroopale viimase aasta jooksul sageli eeskujuks toodud Eesti suudab oma nõrkadele ja väetitele pakkuda ka riigipoolset katet ja kaitset. Koosmeele preemiaga tunnustasime mullu Kadri Ibrust ja Imbi Paju, kes on avalikkuse tähelepanu pidevalt juhtinud Eesti riigi arengu kitsaskohtadele.

Kuigi möödunud aastal hoidis meeled ärevil Euroopa, vaatas Fond jätkuvalt ka harjumuspäraselt suunas Itta. Ida-Ida piiriülese koostööprogrammi raames viisime endistesse Idabloki riikidesse oma inimeste kaudu Eesti ekspertiisi ja kogemusi. Venemaale andis mullu AEFi vestlussarja kaudu hääle kirjanik Viktor Šenderovits.

Eesti Inimõiguste Keskus tõestas end mullu eeskätt hääleka vähemuste ning pagulaste õiguste eestkõnelejana, tänaseks on 2011. aasta kohta valminud ka inimõiguste aruanne. Möödunud aastast veavad Eesti Gei Noored terves Baltikumis ainulaadset infokeskust ja kokkusaamiskohta OMA Keskus, mille tegevusest ning teavitustööst on ühe rohkem huvitatud ka koolid. Hea tunne oli toetada ka Eesti esimese omamaise soouuringute õpiku väljaandmist, mis kadus kõigi ülikoolide raamatukogude riulilt kui soe sai.

Erinevad lõimumisprojektid on aastate jooksul toonud kindla teadmise – lõimumine on lihtne, kui kasutada inimeselt inimesele mentorluse meetodit. Jätkasime oma tegevust noortega nii Noored ja kodanikuhariduse programmi raames kui pakkusime lõovate ja loovate ideede elluviimiseks toetust Noortefondist. Koolidesse (ja nagu tagasiside näitas, ka õpilaste südamesse) jõudsimel esmakordselt ellu viidud Demokraatia nädalaga. Loodame, et meie abiga käivitunud ettevõtmised on kasvulavaks uutele edasiviivatele ideedele, mis teevad maailma avatumaks ja meid kõiki üksteisega seotumaks!

Avatud Eesti Fondi ellu viidud ja toetatud projektid 2011. aastal

Ida-ida: piiriülese koostöö programm		
<i>Projektide korraldamine</i>		
Avatud Eesti Fond	Civil Society Engagement in Securing Transparent and Democratic Elections 2011	17222,4
Eesti Vaimse Tervise Ühing	New methods of internally displaced persons' psycho-social rehabilitation process	22076
SA Unitas	Past in the Present and Future: Identity and Personality during Communist Rule	3890
Mõttekoda ABV Keskus	Economic Presence of Russia and Belarus in the Baltic Countries: Risks and Opportunities	3860
Briti Nõukogu Eesti Esindus	Partners in Action: Sharing Best Practices on Youth Policy between Serbia and Estonia	6270
Johannes Mihkelsoni Keskus MTÜ	Empowering Asylum Seekers and Refugees Beyond Borders, II etapp, Eesti ekspertide osalemine Riia konverentsil 18.-19.05.2011	2396
Eesti Korterühistute Liit	Raising consciousness of young people on housing legal issues	1168
Balti Uuringute Instituut	Do We Finish Our Books?! - Interactive Methods for Increasing Societal Sensitivity to Violations of Young People's Labor Rights and Human Rights in Former Eastern Bloc Countries	1815
<i>Projektides osalemine</i>		
Jevgeni Krištafovitsš	Osalemine demokraatia suvekoolis; Summer School of Democracy, Kõrgõzstan 3.08-7.08.2011	1429,17
	Osalemine Armeenias konverentsil What Future for Democracy and Civil Society, 6.09-8.09.2011	1402,78

	Founding meeting of the EU-Russia Civil Society Forum	454
Dagmar Kase	osalemine seminaril Homophobia in schools in Eastern Europe (Ljubljana 5.05-9.05.2011)	439
Asso Prii	Civil Society's Role in Strengthening Participatory Democracy in the Eastern Partnership Countries, 1.06-7.06.2011 Moldova	656,07
Sergei Metlev		523,68
Jevgeni Krištšov		918,33
Margit Säre		1051,22
Pavel Gontšarov	osalemine eksperdina projektis "Exploring Lessons from Georgia and New EU Members for the Emerging Moldovan Justice reform" 5.-7.09.2011 Chisinaus	1409,79
Margus Sarapuu		660,43
Martti Martinson	Strengthening Youth Engagement: Experiences in Southeastern Europe, 13.06-17.06.2011 Moldova	824,22
Raul Heido	osalemine seminaril Good Practices in Preventing Juvenile Delinquency: Experience of EU Countries and Challenges Faced by Moldova 27.-30.09.2011	1333,44
Kaire Tamm		1304,44
Eneli Kelli	osalemine eksperdina projektis "Empowerment of LGBTI Organizations in Eastern and Central Europe" 13.-15.11.2011 Prahás	476,25
Hanna Makko		476,25
Meelis Maripuu	Democracy after totalitarianism: lessons of 20 years, 28.09-1.10.2011	536,86
Anna Karolin	Osalemine eksperdina seminaril "Successes and Failures of Two Decades of Development in Post-Soviet Countries" 4.-7.12.2011 Moldovas	489,17
Tõnis Saarts		483,88
Maria Jõela	osalemine ümarlaval "A Key to Change: The Freedom and Independence of Students' Representation" 17.-20.10.2011 Moldovas	1239,41
KOKKU		66981,44

Kriisiprogramm		
Eesti Korterühistute Liit	Nõustamisprogramm korteriühistutele majanduskriisist tulenevate tagajärgedega toimetulekuks	7161,17
Nõmme Lastekaitse Liit	Hariduseta pole tulevikku	6730,36
	Suvesupp 2011	9587
MTÜ Kaks Kala	Kuressaare Laste Päevakeskus	1726,89
Põhja-Eesti Pimedate Ühing	PEPÜ tegevussuutlikkuse toetamine	7769,8
Ida-Virumaa Puuetega Inimeste Koda	Toidupanga tegevuste käivitamine Jõhvis	11504
Tähtvere Avatud Naistekeskus	Perevägivalda ohvriks olnud emade ja laste toetusprogramm	14073
Peeteli Kiriku Sotsiaalkeskus	Põhja-Tallinna toimetulekuraskustes perede tugiprogramm	14230
Rakvere Diakooniakeskus	Rakvere Toidupank	13422
Korterühistute Juhtide Assotsiatsioon	Paljukorteriliste majade korteriomanike ühistegevus sotsiaal-majandusliku kriisi ületamiseks	10864
Narva Noored Noortele	Elu praktilised oskused	16387
SOS Lasteküla Eesti Ühing	Meie väärtuseks on laste tulevik	16720
Laste ja Noorte Kriisiprogramm	Leinas lastega perede toimetuleku parandamine	4610
Caritas Eesti	Põhja-Tallinna riskilaste suvepuhkus taluperedes	8890
Tartu Laste Tugikeskus	Positiivne mudeldamine - programm Vanem Vend Vanem Õde	17234

Pärnu Diakooniakeskus	Pärnu Toidupanga käivitamine	12924
Eesti Omanike Keskliit	Kodulaenuvõlglaste nõustamine	16239
Päästearmee Eestis	Narva Toidupanga käivitamine	11000
Läänemaa Puuetega Inimeste Koda	Toidupanga tegevuste käivitamine Haapsalus	11430
MTÜ Iseseisev Elu	Tartu Toidupanga tegevuste arendamine Tartu linnas ja maakonnas	13300
MTÜ Lastekeskus Tähetorn	Teine kodu	10308
Põlvamaa Puuetega Inimeste Koda	Põlvamaal Toidupanga tegevuste käivitamine	9553
MTÜ Tallinna Naiste Kriisikodu	Perevägivalda all kannatavate naiste jõustamine majanduskriisi perioodil	17399
Eesti Juristide Liit	Õigusring, tasuta õigusabi	16394
MTÜ Domus Petri Kogu	Piirilinna kriisitugi	15722
Tartu Nõustamis- ja Kriisiabikeskus	Psühhosotsiaalse toimetuleku taastamine kriisiolukorda sattunud Lõuna-Eesti peredes	16500
Eesti Seksuaaltervise Liit	Seksuaaltervisealase info ja internetinõustamiskeskonna www.amor.ee jätkusuutlikkuse tagamine ja võrdsete võimaluste loomine vene keelt kõnelevatele noortele	16500
MTÜ Serenity	Re-hab Community: Rehabilitation of Drug and Alcohol Addicts	23275,22
Lastekaitse Liit	Tervistav ja arendav suvepuhkus Ida-Virumaa vähekindlustatud perede lastele	165364
KOKKU		516817, 4

Avatud valitsemine		
Avatud Eesti Fond	XVI Avatud Ühiskonna Foorum	31954,5
	Avatud valitsemise programmi koostöö rahvusvaheliste organisatsioonidega	5000
	E-valitsemine ja avatud ühiskond	18840,35
	Avatud ühiskonna väljakutsed	2950,39
	Arutelusari „Venemaa Hääled“	19175,02
	„Avatud valitsemise partnerlus“ Eesti kodanikuühenduste töögrupi tegevustoetus	3300
	Eesti kodanikuühenduste hetkeseisu ja tulevikuvajaduste kaardistamine	2419,2
	Gruusia mõttekodade õppereis Eestisse 12.-16.12 2012	2050,86
	Avatud valitsemise programmi koostöö rahvusvaheliste organisatsioonidega	11408,72
	Korruptsioonivaba Eesti	Ühingu Korruptsioonivaba Eesti/Transparency International Estonia tegevustoetus 1. mai 2011-30. aprill 2012
E-Riigi Akadeemia	e-Governance in Tajikistan – Widening Public Access to Information and Government Services	2950
	osalemine globaalse Avatud valitsemise partnerlusinitsiatiivi (Open Government Partnership) avakonverentsil Washingtonis	2584,3
	Rahvusvahelise e-valitsemise konverentsi ICEGOV 2011 korraldamine	5084

Poliitikauuringute Keskus Praxis	Valitsemise valvurid, www.valvurid.ee	40830
Tartu Ülikool	„European Society of International Law aastakonverentsi korraldamine ning endise NSVLi territooriumilt pärit teadlaste osalemine	7000
KOKKU		204024,3
Inimõigused ja sotsiaalne õigus		
Avatud Eesti Fond	Valgevene konverents RUBYCON	3000
	Inimõiguste ja sotsiaalse õigluse programmi koostöö rahvusvaheliste organisatsioonidega	3255,09
	AEF-i ja venekeelse Postimehe ühine esseekonkurss EESTI 100	2365,69
	Vene koolide õpetajate mentorlusprojekti tugivõrgustik	8468,25
	Euroopa Liidu – Venemaa kodanikuühiskonna foorumi inimõiguste töögrupi koosolek Tallinnas	7039,73
Jevgeni Krištafovitš	Osalemine EL- Venemaa Kodanikuühiskonna Foorumil Varssavis	340,25
Eesti Inimõiguste Keskus	SA Eesti Inimõiguste Keskuse arendustoetus	31960
	Varjupaigataotlejate ja pagulasteemaline õppereis Rootsi	1262
	Aruanne „Inimõigused Eestis 2011“	7090
Seksuaalvähemuste Kaitse Ühing	Partnerlusseaduse eestkostetegevused ning vihakõne ühiskondlike ja õiguslike piiride määratlemine	33789,54

Eesti Gei Noored	Ühingu Eesti Gei Noored tegevustoetus	49504
SA Unitas	Identiteedi ja isiksuse kujundamine sotsialismiperioodil	7088,94
EAPN Eesti MTÜ	Tegevustoetus sotsiaalse õigluse programmist	78473
Kirjastus Menu	Külahullud	6450
Avatud Eesti Fond	Koosmeel 2011	5631
	Eesti keele individuaalõppe pilootprojekt venekeelsetele koolidele 2010/2011	8116,78
Õppe ja Arengukeskus ME	MTÜ Õppe ja arengukeskuse ME tegevustoetus	855
KOKKU		254689,3
Väärtusarendusprogramm		
MTÜ Lasteaed Sipsiku arendus	Õiglane ja salliv toidulaud	650
MTÜ Raeküla Selts	Teadlikuks Raeküla kogukonna liikmeks	650
Luunja Keskkool	Annan endast parima	645
MTÜ Õpilaskodu	Vabatahtlik töö läbi väärtuste Krabi külas	558,64
Vaimastvere kool	Sõpradega uut avastamas	640
KOKKU		3143,64
Noored ja kodanikuharidus		
Avatud Eesti Fond	Programmi Noored ja kodanikuharidus koostöö rahvusvaheliste organisatsioonidega	196,01

	Osalemine OSFi haridusprogrammi koordinaatorite töögrupi kohtumisel Bodrumis, Türgis	700
	Noortepoliitikate hindamise pilootprojekt (Youth Policy Evaluation Pilot Project)	14789,17
	Osalemine noortepoliitikate hindamise pilootprojekti kohtumisel Berliinis	439,86
	Demokraatlik ja läbipaistev valitsemine 2011	6358,76
	Demokraatia nädal 2011	11246,32
	Eesti ja vene koolide kodanikuühenduste koostöö	34974,75
	Vene ühenduste mentorprogramm	15089,03
Mõttekoda ABV Keskus	Venemaa ja/või Balti suunaliste uurimistöde konkurss	1000
Eesti Väitlusselts	Väitlusturniir Estonian Open 2011	3373
	Väitluskoolituste korraldamine Kagu-Aasia riikides	6037
	Venekeelsete noorte võimalused Eestis	20135
MTÜ Hea Algus	Tegevustoetus ja osalemine ISSA kohtumistel	15092
Gustav Adolfi Gümnaasium	Koostöökava „Kohtumine iseendaga internetis“	2236,91
Põltsamaa lasteaed MARI	MARI lasteaia abistavad käed	471,65
MTÜ Meie Hoolime	Läbi andmise rõõmu tervete väärtuste juurde	411,8
Tartu lasteaed Pääsupesa	Samm-sammult ja üheskoos väarikamaks	650

MTÜ Tahe Teha	Vabatahtlik olla on vahva	650
Kohtla-Järve Tammiku Gümnaasium	Muudatuste algus peitub iseendas	5523
Leisi Keskkool	Teeme huviringe koos	4053
Vanalinna Hariduskolleeegium	Kultuuride mitmekesisus on meie vaimuvara	4054
Sinimäe Põhikool	Koostöö kui väärtuskasvatuse meetod koolis	4370
Tartu Ülikool	Eetiliste dilemmade dramatiseeringuid käsitleva trükise väljaandmine	4207,55
Eestimaa Looduse Fond	World Cleanup 2012 konverents Tallinnas 12.-15.jaanuaril 2012.a.	20000
KOKKU		176058,8

Noortefond		
Karl Kaljumäe	Noortekogu abiga klassiruumid röömsaks	1191,31
German Bizdilja	Inimene pole karjaloom	1470,93
Kaija Kõiv	Miks me seda teeme?	1275
Ieva Dubanevica	Kogukonna permakultuuri aed Sänna külas	1443
Liina Rüütel	„Kas SINA juba tead?“ teadmistekool	1283
Kaisa Velström	Silmi avav muusikaline maailm	508
Martin Hansson	Libahundi jaht	2321
KOKKU		9492,24

Valgevene tudengite toetusprogramm		
Avatud Eesti Fond	Valgevene tudengite programmi Välisministeeriumi toetus 2011	32338,27

	Valgevene tudengite programm HTMi toetus 2010/2011 ja 2011/2012 õa	19550,22
	KOKKU	51888,49

Euroopa integratsioon		
Avatud Eesti Fond	Värsked ideed Euroopale	6101,06

	KOKKU	6101,06
	2011 KOKKU	1286053 EUR